

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

K23

Spilke G/H 12/6840

14 NOV. 2012 AA

Halden Byutvikling AS
Jernbanetorget 2
1767 HALDEN

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

v/Per Egil Pedersen

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 06.11.2012
Vår ref.: 2008/421 572.1
Deres ref.: Tyska og Hollenderen
Saksbehandler: Olaug Bjertnæs, telefon: 22573632

Forlenget tillatelse til graving i forurenset grunn i området Tyska og Hollenderen i Halden kommune

Halden Byutvikling AS gis forlenget tillatelse til graving i forurenset grunn i område Tyska Hollenderen ved utløpet av Tista i Halden kommune, lokalitet nr. 0101015. Tillatelsen er gyldig til og med 1. mars 2015.

Klif ber om å bli orientert om når gravearbeidene starter.

Endring av tillatelsen er gebyrbelagt. Faktura ettersendes.

Vi viser til deres brev av 29. oktober 2012, tillatelse til graving i forurenset grunn i området Tyska og Hollenderen i Halden kommune av 8. februar 2011 og annen korrespondanse i saken.

Bakgrunn

Halden kommunen eier en tomt ved utløpet av Tista der det tidligere har vært drevet impregneringsvirksomhet. Eiendommen er til dels kraftig, men sterkt varierende forurenset med arsen, benzen, PAH og krom i tillegg til noe kobber. Den har følgende nummer i databasen grunnforurensning www.klif.no/grunn: 0101015

Halden kommune ønsker å tilrettelegge eiendommen for boligbygging og opparbeidelse av friområder. Vi ga tillatelse til graving 8. februar 2011, som omsøkt i tiltaksplan av 24. januar 2011. Tillatelsen er gyldig til og med 1. mars 2013. Området ble overtatt av Halden Byutvikling AS, et heleid datterselskap av Halden kommune, 30. desember 2010. Halden Byutvikling AS innser at gravearbeidet ikke kan bli ferdig til 1. mars 2013 og de søker derfor om forlenget tillatelse til graving i to år, til 1. mars 2015.

Klifvurdering og vedtak

Klif aksepterer at gravearbeidene tar lengre tid enn først antall og gir herved forlenget tillatelse til graving i ytterligere to år, til 1. mars 2015. Tillatelsen forutsetter at arbeidene blir gjennomført slik som beskrevet i den innkomne tiltaksplanen.

Før gravearbeidene starter må det gjøres en vurdering av kompetent instans om stabiliteten av området under graving og om det kan være fare for utglidning av masser. Dette gjelder spesielt spuntveggen som omkranser området mot elva og fjorden. Vurderingene skal dokumenteres i internkontrollen for prosjektet.

I tiltaksplanen er det opplyst at XRF instrument vil brukes for kontroll av forurensningsgrad i massene under gravearbeidene. Vi ber tiltakshaver vurdere om denne metoden vil kunne detektere alle aktuelle forurensende komponentene eller om det vil være behov for eventuelle tilleggsmetoder.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- De generelle vilkår i vedlegget skal følges
- Avbøtende tiltak beskrevet i tiltaksplanen skal gjennomføres
- Ved graving må tiltakshaver påse at det ikke skjer utlekking til Tista og fjorden
- For å sikre at anleggsarbeidet ikke skal medføre eksponeringsfare må tiltakshaver følge arbeidstilsynets retningslinjer.

Denne tillatelsen gjelder til og med 1. mars 2015. Dersom tillatelsen ikke er tatt i bruk før denne tid faller tillatelsen bort. Klif ber om å bli orientert om når gravearbeidene starter.

Klif opplyser at vi ikke lenger anser det som nødvendig med tinglysning av rådighetsbegrensning så lenge lokaliteten er registrert i databasen grunnforurensning. Tillatelsens punkt 20 om tinglysning av rådighetsbegrensning er derfor ikke lenger aktuelt og oppheves.

Gebyr, hjemmelsgrunnlag og klageadgang

Klif's behandling av søknader om endringer av tillatelser er omfattet av en gebyrordning. Dere skal betale et gebyr på kr. 5 300 (gebyrsats 3) for vår behandling av endringene, jamfør forurensningsforskriften § 39-5. Faktura ettersendes

Tillatelsen er endret med forlenget tidsfrist med hjemmel i forurensningsloven § 18, 1. ledd, punkt 5). Tillatelsens punkt 20 om rådighetsbegrensning oppheves med hjemmel i forurensningsloven § 18, 1. ledd, punkt 4).

Vilkår ved graving i forurenset grunn og disponering av forurensete masser

Generelt

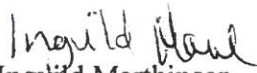
1. Til grunn for tillatelsen har Klif lagt opplysninger framkommet i tiltaksplanen. Hvis det blir vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til opplysninger i tiltaksplanen, skal kommunen ta opp dette med Klif i god tid før endringen vil bli gjort gjeldende. Eventuelle endringer i denne tillatelsen skal gjøres skriftlig.
2. Klif kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede (blant annet dersom det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensning blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelse ble gitt). Klif har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidet.
3. Dersom den ansvarlige for tiltakene skifter i den perioden tillatelsen gjelder for, skal melding sendes Klif på forhånd. Det gjøres oppmerksom på at eierskifte kan utløse endringer i tillatelsen i samsvar med forurensningsloven § 18.
4. Dersom det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige bli pålagt umiddelbart å iverksette ytterligere tiltak.
5. Dersom Halden Byutvikling AS ønsker å foreta en endring som gjør det mulig å motvirke forurensningene på en bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi Klif melding om dette, jfr. forurensningsloven § 19.
6. Klif forutsetter at Halden Byutvikling AS etterkommer de yrkeshygieniske krav Arbeidstilsynet setter. Klifs krav er ikke til hinder for at det med hjemmel i annen lovgivning kan stilles ytterligere krav til sikkerhet og arbeidsmiljø.
7. Nødvendige tillatelser i henhold til annet regelverk (for eksempel Plan- og bygningsloven) må innhentes før gravearbeidene igangsettes.

Kontroll og beredskap

8. Halden Byutvikling AS plikter i henhold til internkontrollforskriften å ha en internkontroll som skal sikre at kravene i denne tillatelse og gjeldende forskrifter overholdes. Dette omfatter blant annet rutiner for håndtering av diffuse og akutte utslipp.
9. Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning for all virksomhet, jfr. forurensningsloven § 40. Den ansvarliges beredskap skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av forurensningen.
10. Uønskede hendelser som kan inntreffe under arbeidene, og som kan medføre risiko for forurensningsspredning, skal beskrives i beredskapsplanen.

Vedtak i dette brev kan påklages til Miljøverndepartementet innen tre uker etter mottakelse av brevet. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Klif.

Med hilsen

Ingvild Marthinsen
seksjonssjef

Olaug Bjertnæs
senioringeniør

Vedlegg: Vilkår ved graving i forurenset grunn og disponering av forurensete masser

Kopi til: Halden kommune
Fylkesmannen i Østfold
Norske Skog Saugbrugs AS v/Alfred Isaksen

Ettersendes: Faktura

11. Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av virksomheten, skal den ansvarlige straks varsle brannvesenet i hht. *Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*.
12. Anleggsområdet skal ikke være tilgjengelig for allmennheten, og holdes inngjerdet og låst.
13. Klif eller den Klif bemyndiger, skal til enhver tid ha adgang til anlegget for inspeksjon.

Graving/sortering/mellomlagring

14. Oppgraving av forurensede masser må foregå slik at det ikke fører til spredning av forurensning ut over hva som var situasjonen før inngrepet fant sted. Forurensede masser må ikke blandes med rene masser.
15. Utgravingen skal foregå som en seksjonsvis graving med tilhørende analyse- og kontrollprogram. Enkeltgjenstander større enn 50 mm uten belegg, betraktes å være rene og kan disponeres fritt. Forurenset masse under 50 mm skal analyseres/vurderes før det tas stilling til behandlingsform. Kjemisk analyse skal utføres på materiale mindre enn 2 mm. Farlig avfall som påtreffes skal sorteres ut og leveres godkjent mottak for farlig avfall.
16. Det skal treffes tiltak som minimerer tilstrømning av overflatevann til byggegrop. Det er ikke tillatt å foreta oppgraving av forurenset masse med fritt vannspeil i byggegrop. Forurenset overvann og vann fra byggegrop som skal lensepumpes kan ledes til kommunalt renseanlegg eller annet renseanlegg konstruert for oppgaven. Tillatelse til påkopling til kommunalt nett må innhentes i forkant. Kopi av tillatelse og angivelse av mengder og konsentrasjoner skal dokumenteres i prosjektes sluttrapport. Dersom annet renseanlegg enn det kommunale benyttes, skal renseanlegget beskrives i rapporten sammen med vannets kvalitet etter rensning og sluttdisponeringen.
17. Forurensede masser skal fortrinnsvis transporteres direkte til godkjent mottaksanlegg. Dersom det viser seg nødvendig med mellomlagring, skal massene lagres på fast dekke og dekket med presenning for å hindre infiltrasjon av nedbør og spredning av partikler som følge av vind. Massene må sikres mot gjennomstrømning (for eksempel avskjærende grøfter). Sivevann fra mellomlager skal resirkuleres, kobles til kommunalt renseanlegg (om tillatelse blir gitt) eller renses før utslipp. All mellomlagring skal foregå innenfor avstengt område.

Sluttdisponering av forurenset masse

18. Masser i tilstandsklasse 1 og 2 (definert i SFT-veileder TA-2253/2009, tabell 1) kan disponeres fritt på eiendommen dersom annet lovverk ikke er til hinder for det.
19. Eventuelle overskuddsmasser skal prøvetas med tanke på forureningsnivå. Det skal beskrives i internkontrollen for prosjektet hvilke komponenter uttatte jordprøver skal analyseres på. Valg av komponenter skal gjøres ut fra hvilken forurensning som er dominerende i det aktuelle området.
20. Punktet oppheves i forlenget tillatelse.

Rapportering

21. Senest 6 måneder etter at anleggsarbeidene er avsluttet skal det sendes inn en samlet sluttrapport til Klif. Den skal omfatte alle gravearbeidene som er gjennomført i forurenset grunn i henhold til tillatelsen. Rapporten skal beskrive det arbeid og de tiltak som er gjennomført, de resultater som er oppnådd og eventuelle avvik. Resultatene fra kontrollmålingene i anleggsperioden skal vedlegges. Levering av farlig avfall skal dokumenteres. Disponeringen av forurenset masse skal beskrives. I sluttrapporten skal det vedlegges et kart over det forurensete området, med fargekoder i henhold til Klif veileder TA 2553/2009.